

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Нова
українська школа: від теорії до успішної практики»

Розробник(и): ФОП Дячук Людмила Федорівна, ЄДРПОУ 2384007045

Рецензент(и): Фізична особа підприємець Л. Ф. Дячук

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми – Програма актуальна для вчителів, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти на засадах дитиноцентризму.

Цільова група: Вчителі початкової та базової школи, адміністратори ЗЗСО.

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06–1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми – Програма має модульну структуру та реалізується у вигляді окремих освітніх циклів. У межах одного освітнього циклу слухач обирає одну або кілька тем відповідно до власних освітніх потреб. Кожна тема є логічно завершеним освітнім компонентом та може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг підвищення кваліфікації в межах одного циклу формується шляхом накопичення обраних тем і становить від 2 до 30 годин. Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Мета підвищення кваліфікації – Підвищення готовності педагогів до роботи в інноваційному просторі НУШ.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Вивчення стратегій активного навчання
- Опанування інструментів формульовального оцінювання
- Розвиток навичок педагогіки партнерства

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- педагогічна
- інноваційна
- методична

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Педагоги отримають практичний досвід створення сучасного уроку, орієнтованого на розвиток

ключових компетентностей учня.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації – Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації – Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов'язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
1	НУШ на дистанційному навчанні. Динамічні уроки.	1	1-29	2-30
2	Ігрові елементи та музичні руханки на уроках НУШ онлайн. Інструменти	1	1-29	2-30
3	Ігрові елементи та музичні руханки на уроках НУШ онлайн. Інструменти	1	1-29	2-30
4	Учень Нової української школи: як співпрацювати якісно з першого дня	1	1-29	2-30
5	Лайфхаки вчителя НУШ. Вчимося вчитися разом з учнями	1	1-29	2-30
6	Тимбілдинг у НУШ	1	1-29	2-30
7	НУШ: інструменти гейміфікації освітнього процесу	1	1-29	2-30
8	Креативна педагогіка. Поєднання новацій зі звичним. НУШ.	1	1-29	2-30
9	Досвід практиків НУШ. Види вправ та активностей.	1	1-29	2-30
10	Нові тренди в освіті 2025-2026. Дизайн-мислення в навчальному процесі НУШ.	1	1-29	2-30
11	Що таке СЕЕН? Соціально - емоційне та етичне навчання НУШ.	1	1-29	2-30
12	Казкотерапія як спосіб навчання. НУШ.	1	1-29	2-30
13	Класний керівник НУШ. Виховання культури спілкування.	1	1-29	2-30
14	Бібліотека НУШ: розвиток навичок майбутнього через читання	1	1-29	2-30
15	Підготовка дитини до 1 класу згідно з сучасними тенденціями НУШ та якісна робота з першого шкільного року.	1	1-29	2-30
16	Мотивація до вивчення математики через нові підходи НУШ у 5 класах.	1	1-29	2-30
17	Методичні орієнтири навчання інтегрованих курсів у Новій українській школі	1	1-29	2-30
18	Використання інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі сучасного закладу освіти	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
19	Нові підходи до наставництва в ЗЗСО. Супервізія	1	1-29	2-30
20	Сучасний урок української літератури в 5 класі НУШ	1	1-29	2-30
21	Освітнє середовище НУШ: зв'язок між початковою та середньою ланкою освіти.	1	1-29	2-30
22	Сервіси для онлайн мандрівок та дослідження світу	1	1-29	2-30
23	Освітній простір згідно рекомендацій МОН та аспектам Концепції НУШ.	1	1-29	2-30
24	Нові підходи до викладання словесності в 5 класі НУШ	1	1-29	2-30
25	'Від тексту до букви' - надихаюча початкова школа без стресу. НУШ.	1	1-29	2-30
26	Класне керівництво НУШ в умовах воєнного стану	1	1-29	2-30
27	Методи уникнення цькування та мобінгу у Новій Українській школі.	1	1-29	2-30
28	Онлайн ресурси для навчання школярів НУШ.	1	1-29	2-30
29	Позашкільна дистанційка- організація якісного та цікавого позаурочного онлайн.	1	1-29	2-30
30	Застосування педагогіки емпайерменту в проєктній діяльності на уроках НУШ	1	1-29	2-30
31	STEM-компетентності в НУШ: поєднання науково-технологічного підходу з основами нової шкільної програми.	1	1-29	2-30
32	STEM-освіта в рамках НУШ: розвиток ключових навичок через інтерактивне та проблемне навчання	1	1-29	2-30
33	Інтерактивні технології візуалізації як засіб формування компетентностей в НУШ	1	1-29	2-30
34	Цікава фізкультура в НУШ. Покращення комунікації та взаємодії між дітьми через флорбол	1	1-29	2-30
35	Уроки української мови та літератури в 7 класах НУШ: особливості та можливості навчання та виховання	1	1-29	2-30
36	Діяльнісний підхід як середовище формування наскрізних вмінь на уроках природничого циклу НУШ	1	1-29	2-30
37	Діалог та співпраця в діяльнісному навчанні: досвід та практичні поради	1	1-29	2-30
38	Конструювання навчальних програм закладу освіти на базовому циклі предметного навчання 7-9 класи НУШ	1	1-29	2-30
39	Особливості викладання географії у 7 класі НУШ	1	1-29	2-30
40	Фізика за стандартами НУШ	1	1-29	2-30
41	Методичні аспекти викладання алгебри та геометрії на початковому етапі вивчення у контексті вимог НУШ	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
42	М'який перехід від інтегрованого курсу 'Пізнаємо природу' до вивчення природничої науки фізики у 7 класі НУШ	1	1-29	2-30
43	Технології та інновації у вивченні німецької мови НУШ.	1	1-29	2-30
44	Мобільні додатки, онлайн-ресурси та інтерактивні методи для проведення уроків іноземної мови	1	1-29	2-30
45	Дитина як нове сузір'я в галактиці життя. НУШ: цілісність внутрішнього світу, успіху, розвитку особистості.	1	1-29	2-30
46	НУШ в базовій школі: виклики шкільної освіти	1	1-29	2-30
47	Прикладні, інтегровані та компетентнісні задачі на уроках математики в НУШ	1	1-29	2-30
48	Адаптивні стратегії вчителя в НУШ: індивідуалізація та підтримка учнів	1	1-29	2-30
49	Педагогічна майстерність НУШ. Удосконалення методик планування та проведення уроків.	1	1-29	2-30
50	Емоційна безпека та стабільність внутрішнього світу учня в НУШ. Створення гармонійної атмосфери у класі.	1	1-29	2-30
51	Фінансова грамотність, як один з викликів сьогодення.	1	1-29	2-30
52	Інформатика НУШ у 7 класі: готуємося завчасно	1	1-29	2-30
53	Інструменти арт-терапії сучасного вчителя НУШ у роботі з учнями	1	1-29	2-30
54	Тематичне навчання у НУШ: як перетворити уроки на цікаві життєві проекти.	1	1-29	2-30
55	Від програми до практики: eTwinning проекти у фокусі НУШ	1	1-29	2-30
56	Проекти, що надихають: як інтегрувати eTwinning у свій предмет.	1	1-29	2-30
57	Мистецтво зацікавлювати: сучасні підходи й інструменти в роботі педагога НУШ	1	1-29	2-30
58	Чотирирічний шлях пілотування НУШ у середній школі: від адаптації п'ятикласників до вибору освітньої траєкторії в 8 класі.	1	1-29	2-30
59	Учитель у 5-8 класах НУШ: як планувати розвиток класу стратегічно	1	1-29	2-30
60	Інструменти мотивації учнів НУШ до навчання: сучасні підходи та практичні рішення	1	1-29	2-30
61	Сервісна магія для найменших - цифрові рішення для творчого навчання	1	1-29	2-30
62	Цифрова магія в руках учителя: як зробити урок святом відкриттів для дітей	1	1-29	2-30
63	Компетентності для кібербезпеки: корисні ресурси, нетикет, попередження булінгу.	1	1-29	2-30
64	Географія, що пояснює світ: особливості курсу географії 9 класу НУШ	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
65	Онлайн-спілкування без агресії: нетикет і попередження булінгу в освітньому процесі.	1	1-29	2-30
66	Коли географія відповідає на "чому": компетентнісний підхід у навчанні 9 класу.	1	1-29	2-30
67	Від мотивації до результату: дієві практики мовно-літературної галузі в НУШ	1	1-29	2-30
68	Сучасний початок уроку в НУШ: методики, що мотивують і утримують увагу дітей	1	1-29	2-30
69	Сучасний урок української мови та літератури: діяльнісний підхід і практики успіху	1	1-29	2-30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 2. Ігрові елементи та музичні руханки на уроках НУШ онлайн. Інструменти

Ключові питання теми: Школа завжди потребує нових знань, нових навичок та умінь, тому кожного дня треба слідкувати за розвитком освіти і всього, що пропонує сучасність. Тому саме я хочу дати вам те, що допоможе цікавіше проводити уроки, робити вашу працю позитивнішою та легкою. Ми з вами: потанцюємо, повчимося, отримаємо гарний настрій та здоров'я!

Тема 3. Ігрові елементи та музичні руханки на уроках НУШ онлайн. Інструменти

Ключові питання теми: Школа завжди потребує нових знань, нових навичок та умінь, тому кожного дня треба слідкувати за розвитком освіти і всього, що пропонує сучасність. Тому саме я хочу дати вам те, що допоможе цікавіше проводити уроки, робити вашу працю позитивнішою та легкою. Ми з вами: потанцюємо, повчимося, отримаємо гарний настрій та здоров'я!

Тема 4. Учень Нової української школи: як співпрацювати якісно з першого дня

Ключові питання теми: Фундаментальним і визначальним є дошкільний вік у формуванні особистості. Постійно вчителі НУШ отримують питання: якою має прийти дитина до першого класу. Щоб відповісти на це питання поговоримо, з чого складається етап підготовки, які навички та знання ми прагнемо дати дітям сьогодні, щоб навчання у школі не лише для дитини, а й для педагогів та батьків було цікавим? Адже важливо заздалегідь подбати про наступність і проявляти індивідуальний підхід до дітей які будуть відвідувати ту чи іншу Нову українську школу!

Тема 5. Лайфхаки вчителя НУШ. Вчимося вчитися разом з учнями

Ключові питання теми: 1. Колесо бансу життя. 2. Типи сприйняття. 3. Піраміда сприймання інформації. 4. Лайфхаки.

Тема 6. Тимбілдинг у НУШ

Ключові питання теми: НУШ орієнтована на командну роботу, на ефективну взаємодію, на досягнення спільної мети. Завдяки тимбілдингу маємо змогу отримати знання про чітку організацію командної роботи

Тема 7. НУШ: інструменти гейміфікації освітнього процесу

Ключові питання теми: Що таке гейміфікація Технології гейміфікації

Тема 8. Креативна педагогіка. Поєднання новацій зі звичним. НУШ.

Ключові питання теми: Сучасна нова українська школа відчуває гостру потребу в отриманні практичних знань та умінь, чітких системних кроків поєднання нових сучасних технологій із уже звичними та усталеними, як під час уроків так і у позакласній діяльності. Запровадження практичних заходів задля розвитку творчого мислення кожної особистості за допомогою як вже існуючого так і новоствореного; формування креативності дитини, яка б інтуїтивно відчувала, що потрібно для створення нової ідеї, рішення складного завдання: додати одну деталь або перевернути все догори ногами, придумати принципово нове або розібрати і скласти по-іншому щось вже звичне

Тема 9. Досвід практиків НУШ. Види вправ та активностей.

Ключові питання теми: Протягом чотирьох років пілотування є певні напрацювання по роботі в НУШ, досягнуто певних результатів, з якими в ході вебінару плануємо ознайомити вчительську спільноту. Види вправ, активностей, що використовувалися в роботі, представлю у презентації.

Тема 10. Нові тренди в освіті 2025-2026. Дизайн-мислення в навчальному процесі НУШ.

Ключові питання теми: Що таке дизайн-мислення? Чому дизайн-мислення важливе та потрібне для учнів та навчальних закладів у ХХІ столітті? Процес дизайн-мислення. Як застосовувати дизайн-мислення у різних освітніх середовищах? Використання дизайн-мислення як стратегії для покращення освітнього закладу та освітньої системи в цілому.

Тема 11. Що таке СЕЕН? Соціально - емоційне та етичне навчання НУШ.

Ключові питання теми: 1. Енергетична розмінка для звільнення енергії успіху; 2. Коротка вправа СЕЕН на ресурсність; 3. Структура СЕЕН: вправа для обговорення введення термінів: особистісний, соціальний, системний рівні 4. Проблемне питання про роль СЕЕН у шкільній програмі 5. Робота в групах: з'ясувати мету програми та її центральну категорію 6. Практика 'Заземлення' 7. Робота з цілями та категоріями СЕЕН 8. Дебрифінг

Тема 12. Казкотерапія як спосіб навчання. НУШ.

Ключові питання теми: Написати за тренінгове заняття свою особисту казку

Тема 13. Класний керівник НУШ. Виховання культури спілкування.

Ключові питання теми: Сучасність ставить перед середньою ланкою освіти завдання сформувати покоління молоді, що буде захищеним і мобільним на ринку праці та зробити особистісний духовно-світоглядний вибір; матиме необхідні знання, навички й компетентності для інтеграції в суспільство на різних рівнях; здатне до навчання упродовж життя.

Тема 14. Бібліотека НУШ: розвиток навичок майбутнього через читання

Ключові питання теми: На тренінгу говоритимемо про читання загалом, про те, як скерувати учнів до книги. Обговоримо питання предмета 'література': як він викладається у різних країнах. Звернемо увагу на лайфхаки читання, поєднання новітніх технологій і книг

Тема 15. Підготовка дитини до 1 класу згідно з сучасними тенденціями НУШ та якісна робота з першого шкільного року.

Ключові питання теми: Фундаментальним і визначальним є дошкільний вік у формуванні особистості. Постійно вчителі НУШ отримують питання: якою має прийти дитина до першого класу. Щоб відповісти на це питання поговоримо, з чого складається етап підготовки, які навички та знання ми прагнемо дати дітям сьогодні, щоб навчання у школі не лише для дитини, а й для педагогів та батьків було цікавим? Адже важливо заздалегідь подбати про наступність і проявляти індивідуальний підхід до дітей які будуть відвідувати ту чи іншу Нову українську школу!

Тема 16. Мотивація до вивчення математики через нові підходи НУШ у 5 класах.

Ключові питання теми: Молодь вивчає іноземну мову по-іншому, ніж діти або дорослі. Саме тому, сьогодні ми будемо говорити про викладання математики. Дізнаємось більше про те, як ефективно і різноманітно планувати уроки. Які фактори впливають на уроки. Відповіді на ці та інші питання ми охоче представимо Вам на нашому онлайн-семінарі.

Тема 17. Методичні орієнтири навчання інтегрованих курсів у Новій українській школі

Ключові питання теми: Впровадження нових інтегрованих природничих курсів у 5-6 класах вимагає застосування нових підходів, сучасних методів і технологій в освітньому процесі. Найголовніші методичні орієнтири для вчителя-практика узагальнено в пропонуваному курсі.

Тема 18. Використання інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі сучасного закладу освіти

Ключові питання теми: У даній темі аргументовано впровадження інноваційних технологій управління закладом освіти в систему освіти та визначено ряд проблем, які виникають у зв'язку з цим. Високоякісна освіта є однією з найважливіших переваг будь-якої держави. Сучасне інформаційне суспільство потребує: висококваліфікованих фахівців, які здатні ефективно використовувати ІКТ у своїй діяльності, розвитку кожної особистості у питаннях формування власного високоякісного типу життя, активних громадян, які об'єднавшись у спільноти, здатні впливати на своє життя та на життя держави в цілому.

Тема 19. Нові підходи до наставництва в ЗЗСО. Супервізія

Ключові питання теми: Під час зустрічі обговоримо кейси для супервізії вчителів ЗЗСО

Тема 20. Сучасний урок української літератури в 5 класі НУШ

Ключові питання теми: - Сучасний урок української літератури - Урок в НУШ - що якісно нового має впроваджувати вчитель в 5 класі

Тема 21. Освітнє середовище НУШ: зв'язок між початковою та середньою ланкою освіти.

Ключові питання теми: Ознайомити із можливостями облаштування освітнього простору згідно рекомендацій МОН та аспектам КОНЦЕПЦІЇ НУШ. Зорієнтувати вчителів на те, що облаштовуючи кабінет/приміщення для навчання 5-класників, необхідно враховувати вікові особливості учнів,напрям,що вивчається та дотримуватись правил дружнього учнівського середовища.

Тема 22. Сервіси для онлайн мандрівок та дослідження світу

Ключові питання теми: в отриманні практичних знань та умінь, чіткого зрозумілого алгоритму роботи з сучасними онлайн інструментами для онлайн мандрівок та підзнання світу

Тема 23. Освітній простір згідно рекомендацій МОН та аспектам Концепції НУШ.

Ключові питання теми: Ознайомити із можливостями облаштування освітнього простору згідно рекомендацій МОН та аспектам КОНЦЕПЦІЇ НУШ. Зорієнтувати вчителів на те, що облаштовуючи кабінет/приміщення для навчання 5-класників, необхідно враховувати вікові особливості учнів, напрям, що вивчається та дотримуватись правил дружнього учнівського середовища.

Тема 24. Нові підходи до викладання словесності в 5 класі НУШ

Ключові питання теми: 1. За кулісами творчої лабораторії на уроках словесності. 2. Практичні поради та рекомендації

Тема 25. 'Від тексту до букви' - надихаюча початкова школа без стресу. НУШ.

Ключові питання теми: Читання 'від тексту до букви' - що це таке? Основні складові методу Чому варто навчати дітей грамоти саме так?

Тема 26. Класне керівництво НУШ в умовах воєнного стану

Ключові питання теми: Виховна робота завжди була невід'ємною складовою освітнього процесу, а зараз, в умовах військової агресії РФ проти України, її важливість складно переоцінити. Усе, що відбувається зараз - виклик для школи, для вчителів та учнів. Найважливішими напрямками виховної роботи зараз мають стати: -психологічна та емоційна підтримка учнів; -навчання правил поведінки в умовах воєнного стану під час повітряних тривог, поводження з вибухонебезпечними -предметами, перша медична допомога тощо; -адаптація та підтримка учнів-ВПО; - розвиток критичного мислення та медіаграмотності; - національно-патріотичне виховання.

Тема 27. Методи уникнення цькування та мобінгу у Новій Українській школі.

Ключові питання теми: 1. Що таке «цькування» й «мобінг»? 2. Як уникнути цих явищ у новій українській школі?

Тема 28. Онлайн ресурси для навчання школярів НУШ.

Ключові питання теми: Сучасні реалії - онлайн освіта. Вчителі приймають цей виклик і самоосвіта - єдиний шлях до якісної дистанційки.

Тема 29. Позашкільна дистанційка- організація якісного та цікавого позаурочного онлайн.

Ключові питання теми: Сучасний світ поглинутий онлайн. Ми не лише звикли, а і навчилися відокремлювати велику кількість покращень, полегшень та інновацій як для сучасних школярів, так і для сучасних учнів. Проте онлайн стійко асоціюється з проведенням уроків чи репетиторством і зовсім трошки- з заняттями гуртків, спортом, спільним проведенням часу у творчості чи дослідженнях. Я ж поділюся моментами ефективно організації саме позашкільних виховних заходів, що сприяють згуртуванню та зближенню учнів та їх батьків. Вега спеціалізується саме на дистанційці і якщо за роки карантину і війни ви ще жодного разу онлайн не пекли тортів- цей вебінар буде вам цікавий.

Тема 30. Застосування педагогіки емпауерменту в проєктній діяльності на уроках НУШ

Ключові питання теми: Девід Колб вважав, що дві ідеї «отруїли» шкільне навчання у всьому світі: це концепція коефіцієнту розумового розвитку IQ та принцип, за яким учня сприймали як «tabula rasa», або «ємність, що потрібно наповнити». Д. Колб стверджував, що успішне навчання починається з практичного досвіду, часто - з досліду. Наступний крок: висновки, які виникли в результаті роздумів та

міркувань. Це приводить учня до створення нової моделі чи теорії, далі – стадія активного експерименту і подальшого вдосконалення.

Тема 31. STEM-компетентності в НУШ: поєднання науково-технологічного підходу з основами нової шкільної програми.

Ключові питання теми: Основними завданнями є формування професійної компетентності щодо застосування STEM-напрямку в закладах загальної середньої освіти з метою набуття умінь для забезпечення розвитку інтелектуальних здібностей учнів та адаптування їх до навчання, що базується на практичному застосуванні наукових, математичних, технічних та інженерних знань та вмінь.

Тема 32. STEM-освіта в рамках НУШ: розвиток ключових навичок через інтерактивне та проблемне навчання

Ключові питання теми: Основними завданнями є формування професійної компетентності щодо застосування STEM-напрямку в закладах загальної середньої освіти з метою набуття умінь для забезпечення розвитку інтелектуальних здібностей учнів та адаптування їх до навчання, що базується на практичному застосуванні наукових, математичних, технічних та інженерних знань та вмінь.

Тема 33. Інтерактивні технології візуалізації як засіб формування компетентностей в НУШ

Ключові питання теми: Розкриття можливостей використання інтерактивних технологій візуалізації у підвищенні ефективності процесу вивчення предметів природничої галузі НУШ: - як унаочнення; - як способу активізації пізнавальної діяльності учнів; кращого розуміння і запам'ятовування матеріалу, що вивчається; - формування життєвих та предметних компетентностей, необхідних сучасній людині; - підвищення мотивації до вивчення предметів природничої галузі НУШ.

Тема 34. Цікава фізкультура в НУШ. Покращення комунікації та взаємодії між дітьми через флорбол

Ключові питання теми: Флорбол, як вид спорту, що дає можливість дітям взаємодіяти на одному рівні, як у соціальному так і на фізіологічному рівнях. Специфіка цієї командної гри полягає в тому, що треба не тільки фізично бігати, але і правильно аналізувати свої дії під час. Розберемо усі важливі речі, що дає цей вид дітям на уроці фізкультури.

Тема 35. Уроки української мови та літератури в 7 класах НУШ: особливості та можливості навчання та виховання

Ключові питання теми: 1. Організація навчання для 7 класів НУШ без стресу. 2. Як не розгубитись у розмаїтті матеріалів та дібрати потрібне тут і зараз. 3. Мовлення: непомітне перетворення в україномовних громадян. 4. Спілкування: наші маленькі дорослі діти.

Тема 36. Діяльнісний підхід як середовище формування наскрізних вмінь на уроках природничого циклу НУШ

Ключові питання теми: Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію. Сучасне суспільство потребує людей, які вміють творчо і креативно мислити, застосовувати набуті знання в складних, нестандартних ситуаціях, швидко розв'язувати проблеми, створювати нове, працювати в команді. Для формування такої особистості в освітньому процесі потрібно використовувати інноваційні методи і прийоми навчання, особливі завдання і вправи, які б реалізовували всі ці потреби. Тому, одним із способів вирішення всіх цих завдань є саме діяльнісний підхід, адже саме в дії діти вчаться

застосовувати набуті знання на практиці.

Тема 37. Діалог та співпраця в діяльнісному навчанні: досвід та практичні поради

Ключові питання теми: Діяльнісний підхід в освіті – спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію. Сучасне суспільство потребує людей, які вміють творчо і креативно мислити, застосовувати набуті знання в складних, нестандартних ситуаціях, швидко розв'язувати проблеми, створювати нове, працювати в команді. Для формування такої особистості в освітньому процесі потрібно використовувати інноваційні методи і прийоми навчання, особливі завдання і вправи, які б реалізовували всі ці потреби. Тому, одним із способів вирішення всіх цих завдань є саме діяльнісний підхід, адже саме в дії діти вчаться застосовувати набуті знання на практиці.

Тема 38. Конструювання навчальних програм закладу освіти на базовому циклі предметного навчання 7-9 класи НУШ

Ключові питання теми: 1. Державний стандарт базової середньої освіти: від адаптаційного 5-6 класи до циклу базового предметного навчання; 2. Навчальна програма закладу освіти для предметів та інтегрованих курсів циклу базового предметного навчання; 3. Очікувані результати, методи та прийоми реалізації Державного стандарту базової загальної середньої освіти в навчальній програмі закладу освіти на базовому циклі предметного навчання.

Тема 39. Особливості викладання географії у 7 класі НУШ

Ключові питання теми: Програма підвищення кваліфікації для вчителів географії Нової української школи орієнтована на вивчення особливостей викладання у 7 класі. Зміст програми включає в себе ознайомлення з концепцією Нової української школи, аналіз змісту географічного курсу для 7 класу, ознайомлення з інноваційними методиками навчання, використання різноманітних методів оцінювання, поглиблення знань у географічній науці та їх вплив на навчання, розвиток навичок комунікації та співпраці, використання інструментів для оцінки ефективності вивчення матеріалу, застосування корекційних заходів для оптимізації навчального процесу. Ця програма спрямована на підготовку вчителів до успішного викладання географії в 7 класі відповідно до принципів та вимог НУШ.

Тема 40. Фізика за стандартами НУШ

Ключові питання теми: В сучасних умовах необхідно дотримуватися принципів наступності та неперервності в освіті. Відповідно, навчання НУШівців має бути цікавим, з елементами досліджень, які стали звичними у 5-6 класах. Для побудови ефективної індивідуальної освітньої траєкторії кожного учня вивчення предметів природничого циклу включатиме розв'язування прикладних задач, що дозволить дітям застосовувати набуті знання.

Тема 41. Методичні аспекти викладання алгебри та геометрії на початковому етапі вивчення у контексті вимог НУШ

Ключові питання теми: Програма викладання алгебри та геометрії на початковому етапі вивчення в рамках Нової української школи спрямована на розвиток творчого та критичного мислення учнів через інтерактивні методи, індивідуалізацію навчання та активне застосування математичних концепцій у реальних ситуаціях. Програма також підкреслює важливість використання сучасних технологій для підвищення мотивації та забезпечення ефективного засвоєння матеріалу.

Тема 42. М'який перехід від інтегрованого курсу 'Пізнаємо природу' до вивчення природничої науки фізики у 7 класі НУШ

Ключові питання теми: В сучасних умовах необхідно дотримуватися принципів наступності та неперервності в освіті. Відповідно, навчання НУШівців має бути цікавим, з елементами досліджень, які стали звичними у 5-6 класах. Для побудови ефективної індивідуальної освітньої траєкторії кожного учня вивчення предметів природничого циклу включатиме розв'язування прикладних задач, що дозволить дітям застосовувати набуті знання.

Тема 43. Технології та інновації у вивченні німецької мови НУШ.

Ключові питання теми: Роль вчителя у вивченні німецької мови. Німецька для трьохрічок. Огляд онлайн-ресурсів та додатків для підвищення навичок в мові. Розвиток власного бренду.

Тема 44. Мобільні додатки, онлайн-ресурси та інтерактивні методи для проведення уроків іноземної мови

Ключові питання теми: Роль вчителя у вивченні німецької мови. Німецька для трьохрічок. Огляд онлайн-ресурсів та додатків для підвищення навичок в мові. Розвиток власного бренду.

Тема 45. Дитина як нове сузір'я в галактиці життя. НУШ: цілісність внутрішнього світу, успіху, розвитку особистості.

Ключові питання теми: Як наповнити урок мови: компетентнісно-зорієнтовані завдання, емоційне налаштування учнів, діяльнісний підхід, проектні технології.

Тема 46. НУШ в базовій школі: виклики шкільної освіти

Ключові питання теми: отримання практичних вмінь і навичок щодо організації освітнього процесу НУШ, акцент на головному, нові підходи до навчання та змісту освіти

Тема 47. Прикладні, інтегровані та компетентнісні задачі на уроках математики в НУШ

Ключові питання теми: -математична реклама, кореспонденція - конструювання задач підручними матеріалами; -ігрові форми на уроці; - уроки на природі;

Тема 48. Адаптивні стратегії вчителя в НУШ: індивідуалізація та підтримка учнів

Ключові питання теми: отримання практичних вмінь і навичок щодо організації освітнього процесу НУШ, акцент на головному, нові підходи до навчання та змісту освіти

Тема 49. Педагогічна майстерність НУШ. Удосконалення методик планування та проведення уроків.

Ключові питання теми: Вступне ознайомлення з концепцією Нової української школи та її цілями: учасники отримають загальне уявлення про сутність та основні принципи Нової української школи, зосереджені на розвитку критичного мислення, комунікативних навичок та практичної компетентності учнів. Огляд діяльнісного підходу в освіті: учасники долучаться до обговорення та аналізу поняття 'діяльнісний підхід' у контексті навчання природничих предметів, зокрема, його значення для формування наскрізних вмінь учнів. Також дізнаються про різноманітні методики та педагогічні прийоми, спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності учнів під час вивчення природничих наук.

Тема 50. Емоційна безпека та стабільність внутрішнього світу

учня в НУШ. Створення гармонійної атмосфери у класі.

Ключові питання теми: Як наповнити урок мови: компетентнісно-зорієнтовані завдання, емоційне налаштування учнів, діяльнісний підхід, проєктні технології.

Тема 51. Фінансова грамотність, як один з викликів сьогодення.

Ключові питання теми: Що таке «фінансова грамотність» та навіщо ній вчитися? Особливості впровадження в навчальний процес, інструменти для учня та вчителя.

Тема 52. Інформатика НУШ у 7 класі: готуємося завчасно

Ключові питання теми: - Постановка цілей та пріоритетів та їх ефективне досягнення
- Конструювання навчальних програм закладу освіти на базовому циклі предметного навчання 7-9 класи НУШ
- Сенсорні розлади та сенсорна інтеграція дітей з ООП. Інклюзія
- Німецька мова в НУШ - ціннісний підхід до мотивації навчальної діяльності.
- Особливості викладання географії у 7 класі НУШ
- Форми, методи та прийоми усної та письмової взаємодії на уроках української мови та літератури у 7 класі НУШ.
- Фізика за стандартами НУШ
- Методичні аспекти викладання алгебри та геометрії на початковому етапі вивчення у контексті вимог НУШ
- Діяльнісний підхід на уроках літератури як середовище для формування наскрізних умінь в НУШ.
- Цифрові технології та ШІ на уроках англійської мови
- М'який перехід від інтегрованого курсу 'Пізнаємо природу' до вивчення природничої науки фізики у 7 класі НУШ
- Розвиток універсальних умінь через літературні уроки. НУШ.
- Психологічна компетентність педагога. Формування зрілої та ресурсної особистості в учнів.
- Розвиток предметно-методичної компетентності педагога. Конструювання навчальних програм закладу освіти.

Тема 53. Інструменти арт-терапії сучасного вчителя НУШ у роботі з учнями

Ключові питання теми: Сучасні методи арт-терапії ефективно вирішують проблеми порушення емоційного стану, підвищеного рівня стресу, тривожності за допомогою різноманітних видів образотворчої діяльності. Використовуючи інструменти та техніки арт-терапії вчитель може м'яко допомогти учням покращити їх ментальний стан, сприяти соціальній адаптації до навчання, налагодити міжособистісну взаємодію в класі, розвивати ціннісні соціальні навички та особистісну ідентичність кожного учня.

Тема 54. Тематичне навчання у НУШ: як перетворити уроки на цікаві життєві проєкти.

Ключові питання теми: Що таке тематичне навчання? Як воно працює в НУШ?

Тема 55. Від програми до практики: eTwinning проєкти у фокусі НУШ

Ключові питання теми: Огляд платформи eTwinning та її можливостей для вчителів НУШ. Практичні приклади проєктів, які реалізують ключові компетентності згідно з програмою НУШ. Ознайомлення з базовими цифровими інструментами Padlet, Canva, Wordwall, які використовуються у проєктній діяльності. Обговорення кроків створення власного eTwinning-проєкту та шляхів інтеграції в освітній процес. Рефлексія та відповіді на запитання.

Тема 56. Проєкти, що надихають: як інтегрувати eTwinning у свій предмет.

Ключові питання теми: Огляд платформи eTwinning та її можливостей для вчителів НУШ. Практичні приклади проєктів, які реалізують ключові

компетентності згідно з програмою НУШ. Ознайомлення з базовими цифровими інструментами Padlet, Canva, Wordwall, які використовуються у проектній діяльності. Обговорення кроків створення власного eTwinning-проекту та шляхів інтеграції в освітній процес. Рефлексія та відповіді на запитання.

Тема 57. Мистецтво зацікавлювати: сучасні підходи й інструменти в роботі педагога НУШ

Ключові питання теми: У програмі розглядаються сучасні підходи та інноваційні методи навчання в умовах НУШ, цифрові інструменти й освітні ресурси для підвищення мотивації учнів, інтерактивні форми роботи з класом, роль учителя як фасилітатора та агента змін. Особливу увагу приділено практичним прикладам застосування технологій, колаборативним методам і створенню навчального середовища, яке надихає дітей на пізнання й розвиток.

Тема 58. Чотирирічний шлях пілотування НУШ у середній школі: від адаптації п'ятикласників до вибору освітньої траєкторії в 8 класі.

Ключові питання теми: Окреслити роль кожного етапу в чотирирічному пілотному проекті: 5 клас – адаптація, довіра, командоутворення. 6 клас – розвиток самостійності та дослідницьких навичок. 7 клас – інтеграція знань, розвиток критичного мислення. 8 клас – освітні проекти, відповідальність за результат, вибір освітньої траєкторії. Показати, як поступовість і цілісність формують стійку мотивацію учня. Обговорити виклики й переваги довготривалої роботи з одним учнівським колективом. Надати колегам інструменти для формування в учнів власної освітньої позиції.

Тема 59. Учитель у 5-8 класах НУШ: як планувати розвиток класу стратегічно

Ключові питання теми: Окреслити роль кожного етапу в чотирирічному пілотному проекті: 5 клас – адаптація, довіра, командоутворення. 6 клас – розвиток самостійності та дослідницьких навичок. 7 клас – інтеграція знань, розвиток критичного мислення. 8 клас – освітні проекти, відповідальність за результат, вибір освітньої траєкторії. Показати, як поступовість і цілісність формують стійку мотивацію учня. Обговорити виклики й переваги довготривалої роботи з одним учнівським колективом. Надати колегам інструменти для формування в учнів власної освітньої позиції.

Тема 60. Інструменти мотивації учнів НУШ до навчання: сучасні підходи та практичні рішення

Ключові питання теми: У програмі розглядаються сучасні підходи та інноваційні методи навчання в умовах НУШ, цифрові інструменти й освітні ресурси для підвищення мотивації учнів, інтерактивні форми роботи з класом, роль учителя як фасилітатора та агента змін. Особливу увагу приділено практичним прикладам застосування технологій, колаборативним методам і створенню навчального середовища, яке надихає дітей на пізнання й розвиток.

Тема 61. Сервісна магія для найменших - цифрові рішення для творчого навчання

Ключові питання теми: У сучасному просторі освіти цифрові інструменти стали помічниками педагога, вони додають динаміки та інтерактивності до уроків. За допомогою простих цифрових сервісів, урок можна перетворити на маленьке свято відкриттів. Головне – тримати баланс між технологіями та живим спілкуванням.

Тема 62. Цифрова магія в руках учителя: як зробити урок святом відкриттів для дітей

Ключові питання теми: У сучасному просторі освіти цифрові інструменти стали помічниками педагога, вони додають динаміки та інтерактивності до уроків. За допомогою простих цифрових сервісів, урок можна перетворити на маленьке свято відкриттів. Головне - тримати баланс між технологіями та живим спілкуванням.

Тема 63. Компетентності для кібербезпеки: корисні ресурси, нетикет, попередження булінгу.

Ключові питання теми: Компетентності для кібербезпеки: ключові поняття. Алгоритми формування компетентностей кібербезпеки. Корисні навчально-методичні ресурси з формування компетентностей кібербезпеки. Зміст і актуальні питання безпеки в нетикеті. Способи попередження булінгу.

Тема 64. Географія, що пояснює світ: особливості курсу географії 9 класу НУШ

Ключові питання теми: Зміст програми охоплює ключові змістові лінії курсу географії 9 класу НУШ: глобальні та регіональні соціально-економічні процеси, місце України у світовому просторі, просторову організацію господарства та взаємодію природи, населення й економіки. Учасники працюватимуть з картами, статистичними даними, інфографікою та прикладами з реального життя, опановуючи методи аналізу й інтерпретації інформації. Окрему увагу приділено практичним завданням, проєктній діяльності та міжпредметній інтеграції, що забезпечують формування в учнів цілісного уявлення про сучасний світ.

Тема 65. Онлайн-спілкування без агресії: нетикет і попередження булінгу в освітньому процесі.

Ключові питання теми: Компетентності для кібербезпеки: ключові поняття. Алгоритми формування компетентностей кібербезпеки. Корисні навчально-методичні ресурси з формування компетентностей кібербезпеки. Зміст і актуальні питання безпеки в нетикеті. Способи попередження булінгу.

Тема 66. Коли географія відповідає на “чому”: компетентнісний підхід у навчанні 9 класу.

Ключові питання теми: Зміст програми охоплює ключові змістові лінії курсу географії 9 класу НУШ: глобальні та регіональні соціально-економічні процеси, місце України у світовому просторі, просторову організацію господарства та взаємодію природи, населення й економіки. Учасники працюватимуть з картами, статистичними даними, інфографікою та прикладами з реального життя, опановуючи методи аналізу й інтерпретації інформації. Окрему увагу приділено практичним завданням, проєктній діяльності та міжпредметній інтеграції, що забезпечують формування в учнів цілісного уявлення про сучасний світ.

Тема 67. Від мотивації до результату: дієві практики мовно-літературної галузі в НУШ

Ключові питання теми: У програмі розкриваються сучасні підходи до викладання української мови та літератури в умовах НУШ, питання формування мотивації учнів, використання діяльнісних, дослідницьких та інтегрованих методик навчання. Особлива увага приділяється розвитку читацької грамотності, творчого мислення, формувальному оцінюванню, створенню компетентнісно орієнтованих завдань, практикам рефлексії та педагогіці партнерства як інструментам досягнення якісних освітніх результатів.

Тема 68. Сучасний початок уроку в НУШ: методики, що мотивують і утримують увагу дітей

Ключові питання теми: Психологічне значення перших хвилин уроку. Принципи ефективного старту уроку в умовах сучасної освіти. Методи

швидкого залучення уваги учнів. Warm-up, icebreaker, problem question як інструменти активізації. Формування позитивного емоційного фону на початку уроку. Використання цифрових платформ та інтерактивних сервісів. Практичні кейси та приклади початку уроків для різних предметів. Типові помилки під час організації старту уроку та шляхи їх уникнення.

Тема 69. Сучасний урок української мови та літератури: діяльнісний підхід і практики успіху

Ключові питання теми: У програмі розкриваються сучасні підходи до викладання української мови та літератури в умовах НУШ, питання формування мотивації учнів, використання діяльнісних, дослідницьких та інтегрованих методик навчання. Особлива увага приділяється розвитку читацької грамотності, творчого мислення, формувальному оцінюванню, створенню компетентісно орієнтованих завдань, практикам рефлексії та педагогіці партнерства як інструментам досягнення якісних освітніх результатів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Автономія як шлях до ефективного менеджменту школи : методичні рекомендації / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. - К., 2019. - 47 с.
2. Андрищенко О.О. Сутність феномену «рефлексивні вміння педагога». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2016. Вип. 51 (104). С. 67-73.
3. Барна І.В. Біологія. Методика розв'язування задач: Навчальний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 216 с.
4. Безпечна і дружна до дитини школа в контексті реформи «НУШ» / В.Пономаренко, Т.Воронцова, О.Сакович. URL: <http://surl.li/dwuik>
5. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. С. 9-14.
6. Бзовська Л., Ковнацька Р. Навчаємося через гру. Добірка ігрових вправ

для учнів I-III класів. Львів : ЛМГО «Центр освітньої політики», 2020. 304 с.

7. Бівол О. С. Проблемно-пошукові методи навчання на уроках у початкових класах як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. Таврійський вісник освіти. 2012. № 3 (39). С. 103-107.
8. Богомолець О. В. та ін. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи) : посібник / за ред. Богомолець О.В., Рощина Г.Г. Київ : Юстон, 2016. 211 с. : іл.
9. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: <https://bit.ly/3BypwoI>
10. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання: навчальний посібник. Вінниця:ФОП Корзун Д.Ю., 2017. 248 с. URL: <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/2367/D12.pdf> Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навчальний посібник / Н. П. Волкова. - К. : ВЦ «Академія», 2006. - 256 с.
11. Волошенюк О.В., Чорний О. В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ. Навчально-методичний посібник. Київ: Академія української преси, Центр Вільної Преси, 2020. 54. с.
12. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
13. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Матеріали Науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ». URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
14. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
15. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
16. Джежелей О., Ємець А., Коваленко О. Читаємо та граємо в театр. 1-4 класи. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 80 с.
17. Джежелей О., Коваленко О. Вчуся читати. Навч-розвив. пос. для дітей Частина 1. Харків: Ранок, 2001. 144 с.
18. Зеленська Л. Д. Модерація як форма реалізації супервізії в НУШ. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Стиль-Издат», 2021. Т. 2. С. 95-98.
19. Зеленська Л.Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). Молодь і ринок. № 9(195). 2021 С. 16-20.
20. Зеленська Л.Д. Модерація як форма реалізації супервізії в НУШ. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Стиль-Издат», 2021. Т. 2. С. 95-98.
21. Калініна Л. М. Реформування освіти в Чеській республіці. Вересень. 2013. № 1-2 (62-63). С. 10-24.
22. Клепко С.В. Формування лідерської компетентності у школі. Полтава, 2012. С. 86-97.
23. Коваль А.П., Культура ділового мовлення: писемне та усне ділове спілкування. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ, 1997. с. 193-280.
24. Ковбасюк Ю. В. Державне управління : підручник : у 2 т. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
25. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст. 458.

26. Кудін В.С. Партнерська взаємодія – основа освітнього процесу НУШ. Навчально-методичний посібник. Черкаси. 2022. 128 с.
27. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
28. Любчак Н. М. Проектні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Київ, 2014. Вип. 122. С. 144-150.
29. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник / І. Старагіна, В.Терещенко, А.Панченко. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.
30. Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / Д.В. Ротфорт, О.М. Гезей, за заг. ред. Л.Д.Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021.144 с.
31. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ. URL: <https://conf.zipro.net.ua/?p=340>
32. Поспелова Т. Розвиток лідерського потенціалу керівника закладу середньої освіти : навч. посіб. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.
33. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
34. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
35. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова КМУ від 09.01.2014 №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>
36. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності: наказ МОН України від 10.12.2021 № 1340. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
37. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Піроженко, І.І. Карабаєва, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловійова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарева]; за ред. Т.О. Піроженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/722164/>
38. Редько В. Г. Організація компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі. URL: <http://surl.li/eaqrbb>
39. Розвиваємо громадянські компетентності : другий клас / під заг. ред. Н.Бібік, Н.Софій. Київ, 2019. URL: http://www.ussf.kiev.ua/images/project-50/2class_5-Vartist_4.pdf
40. Северинова А.М. Забезпечення ефективного освітнього процесу під час викладання фізики і хімії. Педагогічний вісник. 2020. №3 (101). С.41-45.
41. Сеїтосманов А., Фасоля О. Нова школа у нових громадах : посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. Київ, 2017. 128 с.
42. Сенчина Н. Г. Формування педагогічної рефлексії учителів гуманітарних спеціальностей у післядипломній освіті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2019. 22 с.
43. Скиба Микола. Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ. URL: <https://bit.ly/30xzdEL>
44. Смагіна Т. М. Зміщення акцентів з hard skills на soft skills в підвищенні професійної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Розвиток професійної компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти регіону: збірник матеріалів конференції. Житомир, 2017. С. 21-29.

45. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : порадник для супервізорів (наставників). USAID, 2018. 60 с.
46. Сучасні методики викладання біології в школі / Уклад. К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 175 с.
47. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 №1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
48. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.]. Вінниця, 2018. 196 с.
49. Управлінське лідерство : виклики сьогодення : колективна монографія ; за заг. ред. В. В. Толкованова. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. 600 с.
50. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун. Київ, 2020. 104 с.
51. Хобзей Павло. Директор школи має вести колектив до змін. Освіта.ua. URL: <http://osvita.ua/school/reform/55280/>
52. Чернявська А. Емоційний інтелект – запорука успішного навчання. Молодь і ринок, 2012. № 12. С. 136-139.
53. Яременко Н.В. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник. Фастів. «Поліфаст».2007.459с
54. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71
55. Díaz-Corrales, J. La pédagogie différenciée dans le cadre de l'enseignement/ apprentissage du Français Langue Étrangère (Fle). URL: <http://surl.li/dymtd>
56. Smit R. Formative Beurteilung im kompetenz- und standardorientierten Unterricht. URL: <http://surl.li/eakye>

Додаткова література:

1. Гайдученко С. О. Мотивація персоналу. Харків : ХНУМГ, 2013. 111 с.
2. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
3. Гондарева Г.В. Концепція розвитку емоційного інтелекту старшокласників у навчально-виховному процесі. Таврійський вісник освіти. 2013. № 2. С. 260-264.
4. Даниленко Л.І. Видатні вітчизняні біологи як учені й особистості: метод. посібник / Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнед та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОПОПП Черкаської обласної ради», 2019. 91 с.
5. Державний стандарт початкової освіти : постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 №688). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF>
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа». Серія «Золота педагогічна скарбничка». 2009. 176 с.
7. Коваль А.П., Культура ділового мовлення: писемне та усне ділове спілкування. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ, 1997. с.193-280.
8. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту/ навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 423 с.
9. Лютко О. М. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти / О. М. Лютко. - Рівне : РОГІПО, 2018. - 180 с.
10. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : методичні рекомендації. Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
11. Рябова З. В. Наукові основи маркетингового управління в освіті: монографія. Київ : Пед. думка, 2013. 268 с.
12. Савченко О.Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
13. Скрипник М. І. Технології професійного розвитку педагогів:

методичний порадник. Київ, 2016. 231 с.

14. Типова освітня програма для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна : наказ МОН України від 12.08.2022 № 743) URL: <https://cutt.ly/p0l8HA1>
15. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома - The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: <https://cutt.ly/b0zhk4l>
16. Ягенська Г.В. Формування дослідницьких умінь учнів 7-9 класів на уроках та в позакласній роботі з біології / Г.В. Ягенська. Луцьк. 105 с.
17. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71.